

ახალაიათა “საქმენი საბაზოონი!”

“ციხის ბუნტის” საქმე გახსნილია | სამაბრელოში სკოციალური

საქართველოს მთავარი პროკუ-
რატურის ამასწინანდელი განცხ-
ადების თანახმად,,ციხის ბუნტის“
საქმე გახსნილია.

„საქმე ეხება 2006 წლის 26-27
მარტს სასჯელაღსრულების დე-
პარტამენტის პირველ, მე-5 საპარიმ-
როებში და მსჯავრდებულთა და
პატიმართა სამკურნალო დაწესე-
ბულებებში მომხდარ კ.წ. ციხის
ბუნებს”.

გამოძიებით დადგენილია, რომ ბაზანა
ახალიაიმ 2006 წლის გაზაფხულზე
გადაწყვიტა გაქარწყლებინა მის მიერ
ნასკამ მდგომარეობაში პატიმრების ცემის
და დამცირების თაობაზე მასობრივი
საინფორმაციო საშუალებებით გავრცელე
ბული ხმები. ამ განზრახვის სისრულეში
მოსავანად ბაზანა ახალიაიმ და გ. ღმე
ბუაძემ (ზედმეტსახელად „მასტერა“)
შეიმუშავს გეგმა, რომლითაც საზოგა-
დოების ოვალში გაქარწყლებოდა მასო-
ბრივი საინფორმაციო საშუალებებით
გავრცელებული ხმები ახალიაის მიერ
ნასკამ მდგომარეობაში პატიმრების ცემის
და დამცირების შესახებ. ამ მიზნით ახ-
ალიაი და დგებუაძე ახალიაის კაბინეტში
შეხვდნენ კანონიერ ქურდს პ. მამარ-
დაშვილს და მას გააცნეს გეგმა, რომელ-
შიც მონაწილეობა უნდა მიეღო პ.
მამარდაშვილს. გეგმის მიხედვით, პატიმრე
ბის გასეირნების დროს, მას შემდეგ, რაც
პატიმრები დატოვებდნენ საცხოვრებელ
ფლიგელს, ეწ. „განონიერი“ ქურდების
პალატის წინ დაამონტაჟებდნენ ფარულ
კოდერ და აუდიო კამერას.

ამის შემდეგ დაწესებულების დირექტორის განკარგულებით, აღნიშნულ დერეფანში ჩამოიყვანდნენ პატიმარ ზურაბ გიბლიანს, რომელიც დაწესებულების კრიმინალურ წრეებში მოიაზრებოდა, როგორც დაწესებულების ეწ. „მაყურებელი.“ პ. მამარდაშვილს, როგორც „განონიერ ქურდს“ ფარული კამერის წინ ვიბლიანთან უნდა ესაუბრა დაწესებულებაში კრიმინალური ავტორიტეტგბისათვის შექმნილ გაუსაძლის მდგრმარეობაზე. რაშიც უნდა დაყდანაშაულებინა ბაჩანა ახალია. ამის შემდეგ კი ახალიას ხელოვნურად დისკრედიტაციის მიზნით, უნდა დაკალებინა, ზ. ვიბლიანისათვის, რომ მას შეერჩია რომელიმე გახმაურებულ საქმეზე საზოგადოებისათვის ასე თუ ისე ცნობილი პატიმარი, რომელიც იმავდროულად იქნებოდა მათოვის სანდო კაცი. ზ. ვიბლიანს ამ პატიმრისათვის უნდა შეეთავაზებინა, რომ საკუთარ სხეულზე მიუკენებინა რაიმე სახის მსუბუქი დაზიანება, შემდგომ ეწივლა უფლებადამცავ ნანა კაკაბაძესთან და ამ დაზიანების მიუკენებაში დაედანაშაულებინა ბაჩანა ახალია. ახალიას გეგმით, პ. მამარდაშვილსა და ზ. ვიბლიანს შორის შემდგარი საუბარი ჩაიწერებოდა ფარული კამერით. მას შემდეგ რაც ზ. ვიბლიანის მიერ შერჩეული პატიმარი მიიყენებდა დაზიანებას და ინივლებდა 6. კაკაბაძესთან, რომელიც თავის მხრივ, ამ ფაქტს პრესაში და ტელევიზიაში გააცხადებდა, ამ მოქმედში ბაჩანა ახალია გამოაქვეყნებდა პ. მამარდაშვილსა და ზ. ვიბლიანს შორის შემდგარი საუბრის ვიდეო და აუდიო ჩანაწერს, როთაც საზოგადოებას

მოაზეყვაბდა, რომ მასზე გავრცელებული
ხემბი პატიმრებთან არასათანადო მოპყ-
რობის თაობაზე ინსცენირებულია კრიმი-
ნალური ავტორიტეტების მიერ.

ბაზანა ახალიაი აეტრე მამარდაშვილს
დაგალების შესრულების შემთხვევაში
დაპირდა დახმარებას უზენაეს სასამართ-
ლოში, სადაც მას გასაჩივრებული ჰქონდა
ქ. თბილისის საქალაქო და სააპელაციო
სასამართლოების მიერ მის მიმართ
გამოტანილი გამამტკწებელი განახენები.
კ. მამარდაშვილი იძულებული იყო
დათანხმებოდა შეთავაზებულ წინადაღე-
ბას. მართლაც, ახალიაის გეგმისამებრ
შედგა მამარდაშვილის შეხვედრა ვიბ-
ლიანთან, თუმცა ვიბლიანმა არც კი მოუს-
მინა მამარდაშვილს, ისე გაძლიადა.

გეგმის განხორციელების უზრუნველ-
საყოფად, პ. ახალიათ 2006 წლის 25
მარტს წერილით მიმართა საქართველოს
განერალური პროკურატურას. მან წერ-
ილში იცრუა, რომ თითქოს მოპოვებული-
ო თევრატიული ინფორმაციის თანახმად
2006 წლის 25 მარტს სამკურნალო დაწე-
სებულებაში მოთავსებული „განონიერი
ქურდების“ მიერ იგებმებოდა არეულობის
მოწყობა და პროკურატურისაგან მოთა-
ვება ნებართვა ფარულ გიღევი და აუდიო
ჩატვრაზე მსჯავრდებულთა და პატიმართა
სამკურნალო დაწესებულებაში.

საქართველოს განკრალურმა პროგრამის 2006 წლის 25 მარტს გამოიტანა დადგენილება ფარული ვიდეო და აუდიო ჩაწერის გადაუდებელი გამოყენების შესახებ. იმავე დღეს სამკურნალო დაწესებულების მიერ დაწესებულების გ.წ. „ქურდების ფლიგელის“ დერეფანში და კამერაში დამონტაჟდა ფარული ქამერა.

ດ. នៅលាងាតា មិចីរ ឆេមុជាហ្មប់ឱលិ ហាប់
មីស មិចីរដួន, ការិទិមេរក្តាល, មាន មែនូន ក.
មាមារណាតមិរិលិ ការិបាទរាជៈ នាប់ឱលិ ហាប់
ឆេមុជាហ្មប់ឱលិ នាប់ឱលិ ហាប់

ვა დირექტორის კაბინეტში დასჯის მიზნით მიეკვანათ მსჯავრდებულები პ. მა-მარდაშვილი და ზ. ვიბლიანი. მან ასევე მოითხოვა დირექტორის კაბინეტში ამავე დაწესებულების პატიმრების გიორგი ავალიანის და ლევან ცინდელიანის მიე-ვანაც, რომელთაც არავთარი საერთო არ-ქონდათ პ. მამარდაშვილთან და ზ. ვიბ-ლიანთან, თუმცა მათი გამოძახება ემსახ-ურებოდა ახალიას განზრახვას, რომ შეენიღბა შეუსრულებელი დავალების გამო მამარდაშვილისა და ვიბლიან-ისათვის ანგარიშის გასწორების მიზანი.

დირექტორის კაბინეტში შეეგანილ პ. მამარდაშვილს პ. ახალიამ აჩვენა მის ხელთ არსებული ვიდეოფირი და უთხრა რომ დავალების შეუსრულებლობის გამო იგი უნდა დასჯილიყო. ამის შემდეგ მეგის

ქარდავამ პ. მამარდაშვილს, მისი როგორც
კრიმინალური აგეტორი იტენის დამცირების
მიზნით, სხვა პატიმრების თვალწინ
დაუწყო თმების შეჭრა. შეჭრილ თმებს
უწყობდა ჯიბეში. ამის შედეგ ახალიაინ
პატიმრების გამოწვევის მიზნით რიგ
რიგობით ჰკითხა ზ. ვიბლიანსა და გ
აგალიანს თუ რა დღე, რა რიცხვი და
რომელი წელი იყო, რაზედაც ავალიანმა
მიუღო, რომ ეს თვითონ ახალიაიმაც
იცოდა. ამ პასუხებ ახალიაიმ სახეში შეა
ფურთხა გ. ავალიანს. გ. ავალიანმა საპა-
სუხოდ ახალიაის ხელი გაარტყა. ამის
შემდეგ ბ. ახალიაიმ, რ. ჭარბაძემ, მ. ქარ-
დავამ და სპეცრაზმის თანამშრომლებმა
დაუწინდობლად სცემეს გ. ავალიანს, ზ. ვი-
ბლიანსა და პ. მამარდაშვილს. პარა-
ლეურად ბაჩანა ახალიაიმ რაციის
საშუალებით სამკურნალო დაწესებულებები
ბაში სასწრაფოდ გამოიძახა სასჯე-
ლადსრულების დეპარტამენტის
საეციალური დანიშნულების რაზმი.

ნაცემი პატიმრები გაათორიეს სამკურნალო
ნალო დაწესებულების პირველი სარეკლამო
თულის დერეფანში, სადაც ასევე მიიყვანეს
პატიმარი ლევან ცინდელიანიც. ამით
შემდეგ ისინი გაიყვანეს დაწესებულების
ეზოში, სადაც სხვა პატიმრების დასახახად
სასტიკად სცემეს. ბოლოს დაწესებულების
ბულების საკონტროლო-გამშვები პუნქტის
გავლით გაიყვანეს საბაძრაგო ოკურომანქანის
სადგომზე. იქ პატიმარ ზ. ცინდე
დელიანს დაწესებულების მთავარი ექიმის მიერ
პირველადი დახმარების გაწევის შემდეგ
ისინი ჩასვეს საბაძრაგო ოკურომანქანაში
და გადაიყვანეს სახჯელადსრულების დეპარტამენტის №7 დაწესებულებაში. რამდე
დენიმე ხანში იქნა გადაიყვანეს სამკურნალო დაწესებულებაში მოთავსებული
საქმაოდ მიმდე მდგომარეობაში მყოფი პატიმრები მ. ზედელაშვილი და ნ.
მახარაძე.

ბაჩანა ახალიას და ადმინისტრაციის
სხვა ხელმძღვანელთა ამგვარ უკანონო
ქმედებას, დაწესებულებაში განთავსე
ბული პატიმრების მხრიდან, მოჰყვა
აქტიური პროცესტი, რაც ციხის ბუნებრ
გადაიზარდა. ეკრძოდ, იმავე დამით, პატი
მართა მღელვარებას ადგილი პქონდა
მეზობელ №5 და №1 სასჯელადსრულების
დაწესებულებებში.

ამ დანაშაულის ჩადენის გამო ბაჩანა
ახალია ბრალდებულია სისხლის
სამართლის კოდექსის 332-ე მუხლის მქ-
ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეუნტებით (სამ
სახურებრივი უფლებამოსილების ბორო
ტად გამოყენება), 2006 წლის მარტის
მდგრადიანობით, საქართველოს შესაბამისი
ანონის 1999 წლის რევიზიით“.

ბ. ხილაშვილი

სამებრელოში სპეციალური გონიტორინგის ჯგუფი იქმნება

გავრცელდა ინფორმაცია იმის
თაობაზე, რომ სამეცნიერო სპე-
ციალური მონიტორინგის ჯგუფი იქმ-
ნება, რომელიც უამრავ დანაშაულში
ეჭვმიტანილ პარლამენტარ როლად
ახალაიას საქმეების განხილვას თვა-
ლყურს მიაღვნებს და პარალელურად
სხვა საქმეებზე დამოუკიდებელ
გამოძიებას დაიწყებს. ჯგუფი იურის-
ტებით, არასამთავრობო ორგანიზაციის
წარმომადგენლებით და სამოქალაქო
პირებით დაკომპლექტდება. ამის
შესახებ დღეს უკრნალისტებთან
კოალიცია „ქართული ოცნების“
წევრმა ბეჭან გუნავამ, როლანდ ახალა-
იას სამეცნიერო-ზემო სვანეთის
საოლქო პროექტორობის დროს
დაკავებულმა მერაბ ქვარიამ და ჯონი
ჯიქიამ ისაუბრებს, რომლებიც როლანდ
ახალაიასთვის დეპუტატის უფლე-
ბამოსილების მოხსნას ითხოვენ.

ბეჭანი გუნავას განცხადებით,
როლანდ ახალიაი მრავალ კორუფ-
ციულ გარიგებაში მონაწილობდა.
საქმე ეხება თანამდებობრივი უფლე-
ბამოსილების გადამეტებასა და დიდი
ოდენობით ქრთამის აღების ფაქტებს.
სამ ეპიზოდს, ამ დროისთვის, მთავარი
პროგურატურა იძიებს. კოალიცია „ქარ-
თული ოცნების“ ზუგდიდის საარჩევნო
შტაბის ყოფილი ხელმძღვანელის –
მერაბ ქვარიას განცხადებით, ჯონი
ჯიქია და თავად ქვარია როლანდ ახ-
ალიას რეკიმის მსხვერპლის არიან,
მათი თქმით, სამეცნიერო რეგიონში
უამრავი ასეთი ადამიანია, თუნდაც
ცნობილი მეცნიერი ვლადიმერ ვახანია,
რომელიც იარაღის უკანონოდ ტარების
ბრალდებით დააკავა ახალიამ და
დიდი დრო გაატარებინა ციხეში. მაშინ
ამბობდნენ – როლანდ ახალიამ
ვლადიმერ ვახანია თავიდან მოიშორა
იმიტომ, რომ ამ უკანასკნელმა უამრავი
რამ იცოდა ახალიათა კლანის შავ-
ნალი საჭირობის თაობაზე.

რაც შექება მერაბ ქვარიას, იგი 2005
წელს სამსახურებრივი უფლებ-
ბამოსილების გადამტებისთვის
დააკავეს. მან სასჯელი ხულად მოიხ-
ადა და ახლა პოლიტაპიმრის სტატუ-
სისთვის იპროგის. ჯონი ჯიქიას 2007
წელს ნარკოტიკების უკანონო შენახვა-
შეძენა წაეყენა ბრალად. იგი პარლა-
მენტმა პოლიტპატიმრად ცნო და ციხე
ამნისტიის შედეგად დატოვა.

ԱՐԵՎԱՏՅԱ ՇՐՈՎԻ ՀԱՍՏԱՑԵԼՆԵՐ

(დასაწყისი “ილორი” №208-დან)

შირვანის შპ-აღსართან მეორე
საქართველოს ყმადნაფიცი, რომელიც
ცნობილ ნიზამი განჯელს მფარველობდა
ბაგრატიონთა სამეფო კარზე სტუმრად
გახლდათ ორჯერ - 1195 წლამდე
აშენებითურ, რომელიც თამარ მეფის
მეჯლისხევ გამართულ პაქტრობაში თავს
გამოიჩნენენ ქართული პიტიის ცოდ-
ნით, იმიტომაც, რომ ნიზამს 1180
წლისათვის “ხოსროვშირინში” შირინის
განსახიერებისათვის “შშენიერ ქალწული”
თამარის, ხოლო შამირასათვის მისი
მამიდა რუსეულანის სახე შეურჩევია. იმავ
დროისთვის კი თამარისადმი მიძღვნილი
გრიგოლ და ორან/შოთა დადიანთა მომხი-
ბლველი ოდები უკვე საკმაოდ ცნობილი
იყო.

1922 წელს თბილისის გაზეთ
“ლომისსა” და “ბახტონში” გამოქვეყნდა
ათენის ბერძნულ გაზეთიდან ქართულად
თარგმნილი მასალები შოთა რუსთაველისა
და მის “ვეფხისტეათსანზე”, რომლებიც
შედგენილი იყო ბერძენ თაღლით-ყალბის-
მქმნელ ლიტერატურ ტრიკოგლიდის მიერ
თითქოს პაროს ბიბლიოთეკაში დაცულ
გვერდებშემოცლილი წიგნის საფუძველზე
აღმოჩენის მსგავსმა ჟებლიკაციან
საქართველოში დიდი ინტერესი და გამოხ-
მაურება პოვა. მასში ჩაერთვნენ კ. გუ-
გუშვილი, ნ. მათიაშვილი მ
მამულაშვილი და გოგლა ლეონიძე, რომ-
ლებიც სიხარულით მიესალმენ რუს-
თაველის ლექსის არაბულ თარგმანის
მაგრამ ადრე აღვრთოვანებულმა მიხეილ
მამულაშვილმა 1965-66 წლებში ნაწილო-
ბრივ ამხილა ტრიკოგლიდის ფარსი და
გაზეთ “ქუთაისსა” და ურნალ “დროშა”
ში აღიარა: “რუსთაველზე ცნობები
ევროპული ცნობებითა შედგენილით
რუსთაველობრივის მკაფიობრივა-საყციალი-
ისტმა, ბატონმა ლევან მენაძეემ კი 1973
წელს მირფეხვანად გააძათილა 1922
წელს ქართული პრესის მიერ და მისი
წევაროს ფიციური მონაცემები და მის
ავტორ ტრიკოგლიდს ნიდაბი ჩამოხადა.

ფიასქო განიცადა 1942 წელს
მარსელში გამომზიურებულმა ფრ. ტუხევი
ნის ჟედგენილმა “სიუგარულისა და ომის
ისლამური სიმღერების” კრებულმაც
რომელშიც, თითქოს, არაბულიდან თარგმა
ნილი ქართველ მგოსანთა – რუსტულ
რუსთაველის, შავთაღ-შავთელის
ზუგდუ-ხომელ-ხონელის, – პოზნა ბრწყიუ
ნავდა. მაგრამ სადღეისოდ ირკვევა, რომ
ფრ. ტუხენის ქ. მარსელში ნაჯახისალი
კრებულიც, რომელშიც რუსთაველის
ტლანქად დამახინჯებული ბიოგრაფიაც
ჟევტანიათ, – 1906 წელს პარიზში დაბეჭ
ჭდილ აღოლფ თაღასოს ანთოლოგიდან
(რომელსაც თავის მხრივ მ. ბროსეს საზღ
ვარგარეთული პეტლიკაციებით უსაზრ
დოვია) აწანები ევროპული მასალების
ტუხენისეული ნახევარფაბრიკატია
გათაღლითებულ პლაგიატ-ლიტერატორის
ანგესხევ წამოგებული ბატონი ს. ფირცხ-
ალაგა გაზეთ “ლიტერატურასა და
სელოვნებაში”, 1949 წელს გამოქვენების
ლექსი არაბულ ენაზე”. მას ჟემდევ
რუსთაველოლოგიაში “აღმოჩენის” დროშა
ააფრიალა აკადემიკოსმა გ. წერეთელმა
მერჯ ჟურნალისტმა მ. მამულაშვილმა და
1980 წელს ცნობილმა ქართველმა სემი
ტოლოგმა ბატონმა კ. წერეთელმაც, რაც
სანაია. ჩვენთვის უფრო საწუხია, რომ
ბატონ ლევან მენაძილი შემდეგ (იხ. მისი
“რუსთაველი ცხოველში”, თბ. 1978) მ ბროსესაგან ამწანელ და საკუთარ
ლექსთა რუსთაველისად გამსაღებელი
ტრიკოგლიდის გაცამტვერების ჟემდევ
ჩემმა სტედენტობის მეგობარმა, აწ ცნო-
ბილმა ორიენტალისტ-ფილოლოგმა და
დოქტორმა-აკადემიკოსმა, ბატონმა მაგალით
თოდუამ არ გაითვალისწინა მ. მამულ

ლაშვილის და ლ. მენაძის (1978 წლის) მათხილებელი სტატიები და ურნალ „კრიტიკაში“ (1983, №2) ცუჭად გაიხარჯა, ბარ ჯაღლო ოქროდ აქცია ბერძნებით ყალბი მონეტა — დღეს, ისევ ეჭვის ქვეშ მყოფი ფრ. ტუსნისეული კრებული „საქართველოს სიმღერები“. ამ მხრივ უფრო ღრმად შეტყოპა ბატონშვაბურაძ შარაძემ, პარიზულ გახეთ „ქართლოსში“ დახეტდილ პ. აბულაძის და ქ. დადიანის უკუნ მასალებსა და

რუსთაველის ბიოგრაფიაზე ჟურნალობრივ დაყრდნობით, ქართულ პრესაში ადრე დაბეჭდილ კრიტიკული სტატიების, ლევაბა მენაბიძის მეცნიერებით დადგინჯის და გაზეთ “ლომისისა” და “ბახტრიონისა” ფალსიფიკაციის ხელმეხუთე აღმოჩენით რაც “თბილისში” 1984 წელს დაიბეჭდა თაურით: “საქართველოს მზე და სუვერული ადამიონის გუნდულზე”, სადაც პეტრარკი აღმოჩენის “აღმოჩენის” ჩაღრმავება გვირჩევს, მაგრამ ჯობს თვითონ განაგრძოს “მისტიფიკაციის თუ სინამდვილისა გამოძიება.

ძალზე საოცარი და სანაბია, როგორც განხილულ სიყალისა და თაღლითობის ლიტერარულულ ტრაგიკომედიას ბულგარულ მწერლობაშიც გაფულვათ (იხ. ლექცია მანამისის დასახ. ნაშროვში, 22, 158-159).

ამასისანავე, უნებურად წამოჭრილ პოლემიკის სრული გაცხადება მაიძულებელი მიუღირუნდე აკადემიკოს მაგალით თოლევა მიერ (“პრიტიგა”, 1983, №2) ზენიტში აყვანილ ტრიკოგლიდ-ტუსენის “არაბული დან თარგმნილ მარგალიტებს”, რომლებიც ლ. მენაბდის სკრუპულოზურ კვლევა ძიებით შედგენილმა და 1990 წელი გავრცელებულმა დაპირადურმა ნაშრომმა ნაცარტუბად აქციეს თვინიერ რუსთველის “გეფხევის ტყავის” ნაწყვეტისა, რომელიც ტუსენს უნახავს თითქოს კაიროს ბიბლიოთეკაში დაცულ არაბ მწერალ აბულ ელ ფარაჯის თხელებათა კრებულში (ს. ფირცხალავა “ლიტერატურა და ხელოგებბა”, 1949) კეთილი, მაგრამ ფარაჯი მ. მამულაშვილიც ცნობით არის ბარჟებრაია (გრიგოლ იოანენი ბარ ეპისკოპოსი), 1226-1266 წლების სირიული დიტერატურის გამოჩენილი კლასიკოსის მწერალი და მეცნიერი. მაგრამ მისი სახელი კი კრიტიკულ-იოანეს” მაინცდამინც რაღაც “თამარანის” ავტორ ჩახრევაძის და “ვეფხისტყაოსნის” შექმნელი მცონის სახელი დაემოხვა? და აქ უნებლივედ მაგონდებელი კვლავ ლ. მენაბდის 1990 წლის ნაშრომის ბოლო დასკვნით, რომ “გვაქვს საფუძველ ეჭვი შევიტანოთ ფ. ტუსენის გულწრფელობაში და არ შევიწყნაროთ ფრანგულ ერებულში დაბეჭდილი რუსთველისა სხვა ქართველ პოეტების ლექსთა არაბული წარმომავლობა” (გვ. 270-273).

1993 წელს ქ. ქუთაისში გამოქვეყნდა რესთავებისადმი მიღებილი აკადემიკოს მ. თოდეგას ისტორიულ-ფილოლოგიურ კალევა-ძიება: “ვეფხის ნახტომი, ანუ რითი სჯობს რესთავები შექსპირსა და გოთეს”, რომელშიც ავტორი ძევს აღმოსავლურ დასტანებს ჩხრეკს, განიხილავს და ეძის “ვეფხისტებისნის” ანალიზურ

თემბეს, ფაბულებს, ტიპოლოგიურ პარალელებს, განეტიტიურ კავშირებს. მხატვების დასტანების აღმოჩენის ძლიერებულ სურვილის მიუხედავად, მეცნიერი მხატველთა უნიკორნიალურ სადარს პპოვებს. რომელიც საქმაოდ სახენაცვალი, ასიმილირებული, ან ქართულია. მაგრამ, ამ ჯერად, ჩვენთვის მთავარი კულტურის ისტორიაა, თავის აღებ-მიცემობის პრინციპით. აქ კი მთლიანად და უდირტვილესად.

ლად კერ გავიზიარებთ ჩენენ
მეგობარ-კოლეგის პატეგორულ უბულვა
ბელყოფას: „არ დავიჯერებ იმას, თითქო
თემურ-ლენგის ურდიები ქართულად შე
ქმნილ ამ ხელთუმშენელ ძეგლს ისე დავე
წაფებოდნენ საქართველოში, რომ იგი
რამდენიმე წლის შემდეგ უზბეკეთში უკვე
ხალხში იყო გავრცელებული“. უკიძენ
ტაროდ კერ გავიზიარებთ ამ ახირება
მით უმეტეს, რომ თვით ბატონი მაგალი
იქვე დასძენს „თემურ-ლენგმა ხელოვნების
ფასი იცოდა და თავადაც დაბალი კულ
ტურის მქონე ხელმწიფებ არ წარ
მოგვიდგება... იგი შუა აზიაშ
განსაპუთობით სამარყანდში მიერება
ბოდა ან იწვევდა ცნობილ ხელოვანთ“
(გვ. 118-119).

“ვეფხისტყაოსნის” ორეული მაძიებელი ორიენტალისტი ქრონოლოგიაზე აღმოცენებულ მომდევნო ლითიკურ დასკვნაში კი მართობულად ირწმუნება: „მარტივ და მოთარეშე მონღლოლთაგან გატანილ „ვეფხისტყაოსნის“ უზბეკეთშორი “ფოლკლორული გარიანტები შეექმნა, ყოვლად შეუძლებელია”. ვგონება მართალი ბრძანდება ბატონი მაგალი, მაგრამ თვით წიგნის გატანისა და XV-XVI

საუკუნეებში შესაბამის გავრცელების უარყოფა გონიგრულობის გან მოკვეთილია, რადგან ხევარასან თურქებისა და ბაქტრიაში 100 ათასამდე გადარცებით გამოჩეული ქართველიდან სულ მცირე 100 ოჯახი მაინც გაიძი რლიებდა სამზიოვო წიგნს. გასათვალი ისწინებელია ისიც, რომ მთალაფხ მონდოლს მიპქონდა ძვირფასად მოგაზრდობებული მორჩეულობის მიზნით, რომ მთალაფხ და ფერადებში იღებული უნდა იყოს, როგორც ლიტერატურული ფოლიანტები, არა როგორც უნიკალური ნივთისა რეალური მემოსავლის წყარო, საბაზრო საქონელი, რომელიც მსყიდვებულისათვის წარმოადგენდა პოეზიის ნიმუშს, ლიტერატურულ საუნდანებების დაცსს.

ძველი ქართული დიტერატურის საქონაშორისო რეზონით დაინტერესებულ
მკვლევარი ფილოლოგიასთან ერთად უნდა
ფლობდეს უცხოეთთან საქართველო
პოლიტიკურ და კულტურული ურთიერთობის ისტორიასაც, რამეთუ 15 საუკუნის
მანილზე სამშობლოდან ოტებულ 20 მილი
ონით თანამემამულის ბეჭილდალი, ინტერც
სები და ისტორია უთუოდ უნდა
გაითვალისწინოს. XIII-XIV საუკუნეები
შემდეგ 1 1 1 1 1 1

შეა აზია სავსე იყო ხესტორიახი და სხვა
ქრისტიანებით, რომლებსაც მონღოლინი ა
სდევნიდნენ. მათ აღაფი და ხარკი უფრო
აინტერესებდათ. შეა აზიაში ქრისტიანები
სამეცნი იყო, რომელსაც მრისხანები ჩინგიზ
ყაინ თემურის განხილებას განაგებდ
მეფე-მოძღვარი ორანე ვან-ხანი, რომლის ვა
ჟიშვილის – ბაკურის ქრისტიანი ასელი
თიქუნა დოკუხ-ხათუნი პულაგუ-ყავნი
(1256-1265) მეუღლე და მრჩეველი გახდა
მოძრავ ეკლესიას თან დაატარებდა, მცირ
აზიელ ქრისტიანებსაც მფარეველობდა დ
ტაძრების მშენებლობაზეც ხრუნავდა. ი
პერიოდში ქრისტიანებით სავსე იყო
მარაკანდა (სამარყანდი), ბუხარა, კუვა
შაპრისაბზი, ქითაბი, ხივა, მეშევრი, გრვალ
(ჰერათი) და სხვა. თემურ-ლენგის 8 თუ
შემოსევის და უფვალავ ქართველი
თურქებსა-გრანატანაპარ-კაშკადარიაშ
წასხმა-დასახლების შემდეგ როგორი იყო
შეა აზიის მოსახლეობის ეთნიკურ-რე
ლიგიური შეფარდება, არავინ იცის. ცნო
ბილია მხოლოდ, რომ თემურმა, რომელმა
ხელოვნების ყადრი იცოდა, საქართველო
დან და სხვა ქვეყნებიდან ურმები
გაზიდული აურაცხელი ნააღლოვევი, ხარ
ნაძარცვი დაახვავა კუნძული, ქითაბში, სადა
წიგნ-საგანძურთაოვის საგანგებოდ აღაშენ
ქვითკირის დიდი საცავი, რეინის გისოსანი

ფახურებით და კარაულებით მოუჩინა.
ასე რომ არ იქნა, XIII-XV საუკუნეების
ბიდან მოკიდებული „ჯანაბაში“ გამწევს
ბული ქართველი მეფები და მათი ამაღლი
დიდმოსებულები გულის საოხად არ წაიტ
ანდენებ „გეფხისტგარისანს“? შეა აზიაშ
ქართველთ სიჭარებე იქიდანაც ჩანს, რო
XVI-XVII საუკუნეებში საქართველოში ჩა
დება გვარი „თურქებსტანიშვილი“.
დაბოლოს საუკუნე არს ესევი: 1980-ია

წლებში რამდენჯერმე ვიყავი და შე ძლებისამებრ შეა აზის კულტურულმა ძირითად ცენტრებში წინაპრთა ნაცვალი ვის და რუსთაველის რაიმე ნატამალი მოსაპოვებლად. რა თქმა უნდა, შოთა/იოანე დადიანის ნახელავი ვერაფერი ადგინებინებოდა მაგრამ სამაგიეროდ შორეულ თანამებულება მხარევარ-მენუქურთმე პალი თორავ-ორნამენტისტთა ბევრ ნახელავნა მუშაკარს მივაკვლიყ XIV-XV საუკუნეების დიდებულ ხუროთმოძღვრულ ხელოვნების მოყენელავე ძეგლებზე, სადაც კარგად ცნობილი სახელებიც, – იოანე, შოთა მარი, შანქე, ათაბაგი, შაჰი, მონა, – ბევრ შემხვდა, რაზედაც მოკლედ ვიუწყებ კიდევ ინტერვიუთი გაზეო “რესპუბლიკში” (5.XI.91). მექეთების, მინარეულების, მაგრა ზოლეუმებისა და სასახლეების საკაზა მავად გამოყენებული ქართველი პალეოგრაფიული ორნამენტი ქართველი ხელოვან-ოსტატთაგან შესრულებული კუთხივანი ასომთავრული ხეცურა ასოების ლიგატურით ანუ ერთმანეთზე მდგრადი და საზიარო გვერდების სტილში.

მსოფლიო ლიტერატურის შედევრი “ვეგხისტგარსნის” დიდებაზე, რაობასა და დირსებაზე, მისი გრძიადური აგრძოლი

კინაობას-სადაურობაზე, დვაწლება და მოღვაწეობაზე მსოფლიოში სადღეისოდ უთვალიგი ნაშრომია გავრცელებული. მათი ბიბლიოგრაფია შედგენილი და გამოქვეყნებულია საქართველოს სახელმწიფო საჯარო, ამჟამად ეროვნული ბიბლიოთეკის შრომათა IV წიგნში, გაიოზუ იმედაშვილის „რესოურსების და მიმღებელის ური” ორტომეულში, ოთხტომეულ კრებულში „რესოურსები მსოფლიო და მიმღებელი ურიში” და ბეჭრ სხვა რესოურსების ური ნაშრომში, მონოგრაფიასა თუ წიგნში. ამისდა მიუხედავად, ბეჭრ მათგანში ეშირადაა აღრევული უზუსტო, ურთიერთსაპირისპირო მონაცემები, შეუსაბამო მოსაზრებანი და ანაქრონიზმები.

ცრეული და უკიცი პლაგიატი ა. თალასხ
წერდა: “რუსთველი გარდაიცვალა
თბილისში, მე-ХII საუკუნის დასაწყისში”-
ო; “ქართველი პოეზია სომხურისა და
ირანულის წაბაძვა არის, საქართველოს
პოეტები მთლიანად სომხური მეტრო-
ზომით არიან გამსჭვალულნი... ეს სასიყ-
ვარულო პოეზია სომხური პოეზიისაგნ
წარმოიშვა უშუალოდ”, რაც ბოლგა და უხ-
ამხი სისულელეეა. ბრიტანეთის 1910 წლის
ენციკლოპედიაშია: რუსთველი “ცხ-
ოვრობდა თამარ მეფის აყვავებულ ხანაში
XI საჟამნებში”? 1933 წლის ენციკლოპედია

არა! ასე რომ არაა, ეს კარგად ვიციო!

აი, რას წერენ 1989 წლის ენციკლოპედიით „ბრიტანიკა“: „ცხოვრობდა თამარ მეფის ბრწყინვალე სანაში XI

საუკუნეში”, 1930 წლის შაბაზერტის ენცოდლოპედია: “შ. რუსთაველი გარდაიცვალა იქრუსალიმში 1215 წელს” – უხეში უზუსტობაა, ენციკლოპედიანა “იტალიანი”: “უფხისტავოსნის” მასალა რუსთაველმა გადმოიღო ირანიდან” – მცდარია და ილუსია, მარი ბროსე: “პოემა „ტარიელი“ შექმნილია... მხედარომთავარ რუსთაველის – „თამარიანის“ ავტორის მიერ” არის კონტამინაცია, ანუ ერთი პოეტის ნადვაწის მეორისადმი მიყენება. ბროსეს უფლია აგრეთვე, მოსაზრება ასეთიც: “მოსე ხონელმა შეთხხა პოემა „აბდულ-მესია შავთელი“, შეაქმა ამირან დარეჯანის ძე”, რაც აბდაუბდაა (იხ. და შედრ. “რუსთაველი მსოფლიო ლიტერატურაში”, ტ.1, თბ. 1976, გვ. 45). მასვე ეპუთების სიტყვები: “როგორც ამბობენ, 1215 წელს გარდაცვლილი იერუსალიმში, სადაც ბერად ყოფილა” (იხ. იქვე, გვ. 65). ეს კომენტარს არ საჭიროებს. ფრანგი მეცნიერი, პროფ. ჟ. კარსტი რუსთველის ცხოვრების პერიოდად გვთავაზობს 1172-1212 წლებს; გამოდის, შოთა 40 წლის გარდაცვლილა! საფრანგეთის ლიონის მთავარების კომოდამოწებულია, აგრეთვე, 1230-იანი წლების I ნახევრის დემტერე წილქნეულის უკლდაწერილშიც, რომელსაც ო. ქორდანია 1236-1248 წლებით ათარიღებდა. აკადემიკოსი პ. კეკელიძე კი “ქართული ლიტერატურის ისტორიაში” (წიგნი II, თბ. 1958, გვ. 159) პოემის შექმნის დროის დადგენისას, “უფხისტავოსნის” ზოგიერთი ადგილის და 1230-38 წლების ისტორიული მოვლენების შეჯერებით, დოგიკურად ასევნის: “ცხადია, პოეტიც ამავე დროს ცხოვრობდა... მას... სურათი ფეოდალურარისტორიული და ბრწყინვალე სამეფისგარო ცხოვრებიდან... აქვს აღმართობის მიერ”.

(გაგრძელება იქნება)

შოთა მგონსანი მანდატურთუხუცესი.
1184-1198

რაჭომ აქვს მზეს ცხრა თვალი ქართულ მითოლოგიაში

ბაბურ მორგვაძის დაიბადა წალენჯიხის აში, 1974 წელს, ეროვნული მომღარის ურთ-ურთო ლიტერატურის - რეაზზ მორგვაშიას შემდგომი ცხრა ასო - ათასეულებს. აქედანაა სიტყვა „ცხრილი“.

ექიმიდა ისი სამასაცუკით გვამოსახული
როგორ და აპრიზ ში — არის სიურეგაფი-
ი ზმის მიმღევარი. ამჟამად ცხოვრობს
საფრანგეთში. არის ზეიად გამსახურდისას
იდეოლოგიის მიმღევარი. იღვწის სამშობ-
ლოს მომავლისთვის მოელი ცხოვრებითა
და შემოქმედებით.

მეგრულში „ჩხორი“ – „ჩხორია“ ნიშანებს სხივს და ესაბ „ბჟასთან“ ერთად მზის პარალელური სახელიც: „ჩხორია“, ანუ სხივოსანი. ლაზურშიც მზის მეორე სახელია „ჩხოფა“. აქედანად მიღებული ქართული სიტყვა „სხივი“: „ჩხორი-ჩხივი-სხივი“, აქედანვე სიტყვა „ცხეუგა“. მზეს ჰკელქართულად ჰქვია „ბორჯდალი“, რაც აისახება მეგრული სიტყვით – „ბარჩხალი“, ანუ კაშკაში-ჩახახი. ფარსულად (საარსულად) სამკვიდრო მთას ქვია „ალბორჯი“. „ბორჯდალის“ უწინდელი ფორმა შესაძლოა ყოფილიყო „ბჟაჩხორი“. „ჩხ-ცხ“ – ძირზე ნაწარმოვბია მთელი რიგი სიტყვები მეგრულშიც და ქართულშიც, მაგალითად: „ცხოფა-სინხე-სიცხე“, ჩხორაფა-ცხონება“, „ჩხანაფა-მზეზე მიფიცხება“. ლაზური „ჩხიმოლაფა-ცხიმოლაფუ-ბრწყინვა“, ამას უკავშირდება ქართული სიტყვა „ცხადი“, მეგრულად ცეცხლი არის „დაჩხერი“, თავდაპირველად ამ სიტყვის ძირი ქართულშიც იქნებოდა „ჩხ“, რაც შემორჩენილია სიტყვებში „ნაკვერჩხალი“ და „ანხხედი“, ანუ გაცეცხლებული, გაცხარებული. ძველქართულად სიტყვა „ცხოვრება“ არის „ცხოვრება“; ძველქართულ ჩანაწერებში ორაც მინხსის ეპითებია „მანათოდელი“, ანუ თავად სიტყვა „მინჩხი“ სავარაუდო ნიშანები მანათოდელს. მზეს ასევე განასახიერებდა სიცოცხლის ხე, რომლის ტოტები განასახიერებდა მზის სხივებს. ტოტებთან ასოცირდება სიტყვები: „ფიჩხი, „ჩხევრეკი“ – იგივე „ჯღვერგი“, ვაზის „ჩხა“, „ჩხირი“. სკანურად ტყეს ერქვა „ცხეგი“, როგორც მეგრულში მეჩხერ ტყეს. „ჩხინხეხვალი“ და „ბორჯდალი“ ამასთანავე ჰქვია გაფარხეულ ტოტს, რომელსაც საკიდარადაც იყენებდნენ, „ჯღა“ კი ქვია მრავალქაუჭიან საკიდარს და ამასთანავე გაბოტყილ საბჯენ სარს. მეგრულად „ჩხორ“ არის „ცხრა“ – მზეს ხომ ცხრა თვალი აქვს ქართულ მითოსში. „ჩხორთოლი“ სოფლია გადალის რაიონში და ასევე აღგილს ქვია მარტვილის და სენაკის რაიონებში. ამ ბოლო დროს ასტრონომებმა დაადგინეს, რომ მზეს აქვს ცხრა სხივი: 7 ხილული და 2 უხილავი.

ეგვიპტიურ ბარელიეფებზე და ფრესკებზე გამოსახულია ცხრა სხივიანი მზე. შუმერულ ლეგენდებშიც ცხრა დათავა „ანუნაკი“ ფიგურირებს. მზის დათავა „უოუ“ კი არამეულად განსახიერებს რვას, მაგრამ შუმერულად ცხრას უნდა ნიშავდეს. უოუს ცოლია „აია“. გამორიცხული არაა ქალაქ ქუთაისის სახელში.

სკორული კუთხი მიჰყავს უზრუნველისტ ბიორგი ჯალაზანიას აკიანებილ ხერციქ: მინდა მსოფლიო ჩემპიონის ქამარი ხუთ ვერსიაში მოვიკოვო

უკვე ერთ წელი ადამი მეტია წარმატებული ქართველი პროფესიონალი მოკრივე ავთანდილ ხერციქ კრივის რინგზე საერთოდ არ გამოიხენდა. უკანასკნელი შეხვედრა მნი უკანასკნელი გამარჯვება და საშუალო წინაში უკველაძე პრესტიული "WBC" ვერსიით მსოფლიოს ჩემპიონის ვერცხლის ქამრის დაუფლება იყო.

შემდეგ ვითარება აირია, უკრაინული მხარე კონტრაქტის პირობებს სისტემატურად არღვევდა, ბრძოლებაც აღარ მოთანხმდა, შენ დაუბის უკუთვნი და რასაც გეტქოვთ იმას გააკეთებო, ასეთი აგდებული დამოკიდებულება კი ჩემთვის მოუდებელი იყო.

ურთიერთშეთანხმების საფუძველზე კონტრაქტი გაეტვირტეთ, თუმცა უკანასკნელმა პრობლემები მაინც შემოქმნეს, წელიწადი დასჭირდა უკველა საკითხის მოგზარებას და მათი კაბალური პირობებისაგან საბოლოოდ გათავისუფლებას.

შინ დაბრუნებულს პროფესიული კრივისთვის თავის დანებება მინდოდა, მაგრამ რინგზე გასვლა ისე მომენტა, რომ პატარა ბაგშვივით გავხდი, კედარ კერდები, მინდა, რაც შეიძლება მალე დაგბრუნდე კრივში.

- ახლა სად აპირებთ კარიერის გაგრძელებას?

- 5 თვის წინათ ერთ-ერთ ცნობილ ამერიკულ პრომოუშერთან ლუდისელასთან გავაფორმე სელშეკრულება, დღვდებზე სამუშაო ვიზას ველოდები და კარიერას ამერიკაში, ქალაქ ლოს-ანჯელესში გაგაგრძელება.

- ამერიკაში რამდენიმე წლის წინათაც იყავთ...

- მაშინ უდამაზეს ქალაქ ფილადელფიაში ვცხოვრობდი. პროფესიულ კრივში დებიუტი ატლანტიკ-სითოში მქონდა, სადაც ცნობილი კენი კინგსლეი დავამარცხე.

- ამერიკის შეერთებულ შტატებში ხომ პროფესიული კრივის ელიტა თავმოყრილი, უკანასკნელი ჩატარებული შეხვედრების შემდეგ ამერიკულ რინგზე გამოსვლა არ გაგაგრძელებათ?

- უკანასკნელი კრივი მეტად განვითარებული და გამოიყენება.

ბულია, მე კი, უკვე რამდენიმე წელიწადია უკრაინელებთან აღარ მისჩებია. მიწინააღმდეგები, ჩემთან შესახვედრად, უკრაინები, აფრიკიდან და ამერიკიდან ჩამოჰქმდათ.

ამერიკა ჩემთვის მართლაც დიდი გამოწვევაა, აქ არიან ის სპორტსმენები, რომელიც მსოფლიოში, ჩემს წონაში, საუკეთესოებად ითვლებიან.

სხვათა შორის, 72,6 კილოგრამი წონით კატეგორიაში ნომერი აირველი მოკრივედ აღიარებული არგენტინელი სერხიო მარტინესი საქვეყნოდ აღიარებული მწვრთნელის ლუდისელას მიერ აღზრდილი მოკრივევა.

ამერიკაში ასპარეზობს მსოფლიო ჩემპიონი, მექსიკელი მოკრივე სელიო-სესარ ჩავესიც, ბრძოლა სწორედ ასეთ მოკრივეებთან მწყურია და ამის შანსი მალე მომეცება.

- ერთწლიანი უქმბის შემდეგ სათანადო სპორტულ ფორმაში ჩადგომა არ გაგრძირდება?

- ამ ხნის განმავლობაში ცოტ-ცოტას ფოველდიურად ვარჯიშობი. ხან ჭუთასის კრივის დარბაზში ვარ, ხან კი ჩემს ერთ-ერთ პირველ მწვრთნელთან, ბატონ მურთას ბებიასთან ვემხადები. სახლშიც მაქს მოწყობილი სპეციალური ტრენაჟორები და თუ სპორტულ დარბაზში ვერ ვახერხებ წახვლას, შინ ვვარჯიშობ ხოლო.

სრული დატვირთვით მზადებას კი ამერიკის შეერთებულ შტატებში ჩასვლის შემდეგ შეგუდგები, იქ ისეთი საარინგები მელოდება, რომ, იმედია, ფორმაში ძალიან მალე ჩავდები.

- რამდენ ხანს აპირებთ პროფესიულ კრივში დარჩენას და რა მიზნებს ისახავთ?

- ჩემი ძირითადი მიზანია, ხუთ ვერსიაში მოვიპოვო კრივში მსოფლიო ჩემპიონის ქამარი. ორი ("IBO"da "WBC") ვერსიით უკვე ვარ მსოფლიო ჩემპიონი, ახლა დაარჩენ სამშიც ვეცდები წარმატების მიღწვევას.

32 წლის ვარ, თუმცა ვეიქრობ, მომდევ ვწო თოხი წელი თავისუფლად შევძლებ მაღალ დონეზე გამოსვლას და ვეცდები დასახულ მიზანსაც მივადწიო.

- ქართულ ძიგში შექმნილ მდგომარეობაზე რას იტყვით?

- სტუმარობდა, დღეს ჩემს სამშობლოში სტუმარივით ვარ, ამიტომ, რაც ჩემს კარიერას და ბრძოლებს არ ეხება, არც რამეს მექითხებიან და თავადაც არ ვეითხულობ. იმდინ მაქს, რომ ქართული კრივი მალე აღმაღლობის გზას დაადგება. ბევრი ნიჭირი ასაღვაზრდა ვნახებ, რომლებიც ვარჯიშისა და თავდადების შემთხვევაში კარგ მოკრივეებად ჩამოყალიბდებიან. ტრადიციებიც ხომ ხელს გვიწოდენ...

- იმაზე თუ გიფიქრით, სად იცხოვრებ სპორტული კარიერის დასრულების შემდეგ?

- სხვათა მსგავსად მეც ნოსტალგიით გამსტვალული ქართველი ვარ და საცხოველებლად ბოლოს მაინც საქართველოში დავბრუნდები. სამომავლოდ აქ კრივის კლუბის გახსნაც მინდა...

- აღლათ, დევრმა არ იცის, რომ ვიდრე პროფესიონალი მოკრივე გახდებოდით, კიდოვესნგში ვარჯიშობდით და სპორტის ამ ურთულეს სახეობაში მსოფლიოს ჩემპიონიც გახდით.

- 5 წლის წინათ ერთ-ერთ ცნობილ ამერიკულ პრომოუშერთან ლუდისელასთან გავაფორმე სელშეკრულება, დღვდებზე სამუშაო ვიზას ველოდები და კარიერას ამერიკაში, ქალაქ ლოს-ანჯელესში გაგაგრძელება.

ცოტა ხანში მსოფლიოსა და ვერაზის ჩემპიონის ტიტული მოვიპოვე წელიწადში სპორტს თავი დავანებო, დაბრუნდება, რომ გადავწვიობებ მოთხეობს, უკვე "გადაზრდილი" ხარ და ველარაცების მიაღწვო. გული არ გავიტეხე და კიკ-ბოქსინგში შესანიშნავ მწვრთნელობა მურთას ბებიასთან დავიწევ ვარჯიში.

საბ. 068.

სოსული დღეს

სახალხო მოძრაობა

"სამებრელი", გაზეთი

"ილორი", უკრნალი "აია"

მწუხარებით იუწყებიან, რომ

მურმან გახარიას

ტრაგიკულად დაედუპა 25

წლის შვილისშვილი, წარ-

მატებული ახალგაზრდა

ზურიკი

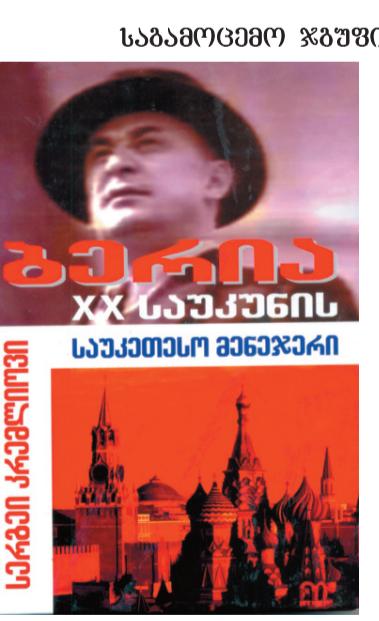
შამათავა

და თანაგრძნობას უცხ-

ადებენ გარდაცვლილის

ოჯახს.

გაზეთ "ილორის" გაცნობა შეგიძლიათ "სამინცორმის" ვებგვერდზე WWW.saqinform.ge

ISSN 1987-8966 ilori

აგრძოლებს ეპისრებათ პასუხისმგებლობა
ფაქტებისა და მონაცემების სისტემა

რედაქტორის მისამართი: თბილისი,
ბაქრაძის ქ. 16
მ. ვაჟა-პეტრევის
სახლში, სამართლის მ. 201018002930
სარედაქტორის მომსახულის სისტემის მიმღების სახლში
სამართლის მ. 234-32-95

მთავრობის რედაქტორის მისამართი: თბილისი, მ. ვაჟა-პეტრევის
სახლში, სამართლის მ. 201018002930
მთავრობის მ. 234-32-95

მთავრობის რედაქტორის მისამართი: თბილისი, მ. ვაჟა-პეტრევის
სახლში, სამართლის მ. 201018002930
მთავრობის მ. 234-32-95